

Костюк О.А., студента II курсу магістратури напряму підготовки 211 – «ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Супрович Т.М, доктор с.-г. наук, професор
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЛАБОРАТОРНА ЛІАГНОСТИКА САЛЬМОНЕЛЬОЗУ СВИНЕЙ

Економічна спроможність промислового свинарства багато в чому визначається ефективністю системи заходів щодо забезпечення здоров'я та профілактики найбільш вагомих інфекційних захворювань. У інфекційній патології свиней особливу проблему становлять збудники шлунково-кишкових інфекцій. В основній своїй масі вони постійно персистують в шлунково-кишковому тракті тварин. Активація інфекційного процесу і клінічний прояв хвороби відбувається лише під впливом факторів, що змінюють нормальну мікрофлору кишковика чи знижують резистентність організму тварин. Сальмонельоз має значне поширення у свинарських господарствах України та за кордоном і завдає значних економічних збитків. Нині відомо більше 2500 серологічних варіантів сальмонел. На території України виділено близько 300 сероварів, з яких більше 20 є дуже небезпечними для здоров'я тварин і людей

Метою досліджень було дослідити особливості лабораторної діагностики сальмонельозу свиней.

Матеріалом для виділення епізоотичних штамів був патологічний матеріал: від свиней – печінка з жовчним міхуром та лімфатичними вузлами, селезінка, нирка, сліпа кишка з вмістом, трубчаста кістка. Для прижиттєвої діагностики – фекалії.

Результати дослідження. При бактеріологічному дослідженні патологічного матеріалу від хворих на сальмонельоз та загиблих поросят було визначено, що сальмонели виділялися з усього патологічного матеріалу, що збудник 100% виділяється з фекальними масами, тим самим контамінуючи об'єкти зовнішнього середовища. Також, ріст сальмонел спостерігали в посівах з вмісту та скребків з слизової оболонки сліпої кишки у 60%. З трубчастої кістки та з печінки з жовчним міхуром сальмонели виділялися у 40%. Трохи менше (43%) збудник виділявся з селезінки та лімфатичних вузлів (20%).

Виділені чисті культури сальмонел з трупів свиней мали наступні морфологічні та біохімічні властивості. В фіксованих мазках, зафарбованих за Грамом виявляли червоні (грамнегативні) палички з заокругленими кінцями. На МПБ і МПА ріст з'являвся через 20 годин. При рості в МПБ відбувалося помутніння бульйону і на другу добу випадав осад, який при струшуванні підіймався у вигляді пластівців. Запах був відсутній. На агарі спостерігали утворення S-форми колоній, що мали сіро-білий з блакитним відтінком колір і розмірами по 3 мм. При культивуванні на вісмут – сульфід агарі сальмонели утворювали колонії чорного кольору, при цьому пігмент просочувався у агар.

На середовищі Сімонса сальмонели викликали зміну кольору з зеленого на фіолетовий. На агарі Левина спостерігали утворення фіолетових колоній. На середовищі Ендо культури сальмонел росли у вигляді прозорих колоній. При посіві методом Шукевича на середовище Олькеницького спостерігали дифузний

ріст при культивуванні, що свідчить про рухливість усіх штамів досліджених сальмонел.

Ферментативні (цукролітичні та протеолітичні) властивості отриманих від загиблих поросят епізоотичних штамів сальмонел варіювали в межах роду. Сальмонели не ферментують сахарозу, не розкладають лактозу, не розщеплюють саліцин і сечовину, не утворюють індолу, утворюють сірководень, реакція Фогеса-Проскауера негативна, реакція з метиловим червоним позитивна. Після зараження білих мишок культурами з епізоотичних штамів сальмонел, лабораторні тварини гинули як правило через 3-5 діб. В фіксованих та зафарбованих за Грамом мазках – відбитках спостерігали грамнегативні палички з заокругленими кінцями, розташованими поодинокі.

За результатами реакції аглютинації отримані нами штами сальмонел належали до *Salmonella choleraesuis*. Ми перевірили отримані штами сальмонел на резистентність до антибактеріальних препаратів. Дослідженнями встановлено, що виділені культури *Salm. choleraesuis* давали затримку росту навколо дисків з байтрилом на 22 мм, Окси-100 і гентаміцин – на 21 мм. Левоміцетин і канаміцин обумовлювали затримку росту в середньому на 9 мм; стрептоміцин та тетрациклін – на 4 мм. Навколо ж дисків з ампіциліном, оксациліном та еритроміцином спостерігався суцільний ріст.

УДК 637.05

Красьоха Я.В., студент II курсу магістратури напряму підготовки «211-ветеринарна медицина»,

Науковий керівник – Супрович Т.М, доктор с.-г. наук, професор
Подільський державний університет, Україна

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ЧУМИ М'ЯСОЇДНИХ У СОБАК В ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ РАЙОНІ ТА М. ХМЕЛЬНИЦЬ

Актуальність теми. З даних літератури відомо, що провідне місце в інфекційній патології м'ясоїдних, зокрема собак, займають чума м'ясоїдних і парвовірусний ентерит. Ці хвороби відрізняються високою контагіозністю, уражують багато видів родин псових, куницевих, енотовидних і характеризуються досить різноманітними клінічними проявами. Захворювання на чуму м'ясоїдних можливе в будь-якому віці, однак частіше хворіють молоді тварини – собаки віком від 2 місяців до одного року, хутрові звірі – до 5-місячного віку. Резервуаром вірусу чуми м'ясоїдних у природі є дикі м'ясоїдні тварини та бродячі собаки. Джерелом збудника інфекції є хворі на чуму тварини, що виділяють вірус з витоками з очей і носа, слиною, калом, сечею, а також перехворіли тварини-вірусоносії впродовж 3 місяців після одужання. Зараження відбувається при прямому контакті здорових тварин з хворими, через контаміновані вірусом корми, воду, повітря, предмети догляду

Метою досліджень було дослідити епізоотологічні особливості чуми м'ясоїдних у собак в умовах Хмельницької державної районної лікарні ветеринарної медицини.